DISPUTATIO INAUGURALIS COMPREHENDENS FELONIAE METHODICAM AC...

Erasmus Ungepauer, Andreas Meurer, Valenti Gonzaga

DEO,

PATRIÆ

PARENTIBUS,

ac

Amicis.

PRÆLOQUIUM.

Mirari licet hodiè multis in Academiis nobilissimo Juri Feudali tanquam ex L. diffamari tam altum imponi silentium, cum tamen dignitatem & insignem ejus utilitatem qui ignorat vix ullus reperiri queat. Feuda namq; non tam inferioris & abjectæ conditionis homines, quam nobiles, comites, Barones, Marchiones, Duces, Principes, Electores, Reges ac Imperatores possident; Efficit in iis mutua inter dominum & vasallum fidelitas, ut non rarò parva Respublica etiam contra immanes ac potentissimos hostes ex arcto isto feudali vinculo tutum quærat præsidium. Ast cum rupta hac fide tota rei feudalis collabatur utilitas, non abs re consul Mediolanensis Obertus de Orto voluit, ut sex ista, quicquid ipsis invicem sit incolume, tutum, honestum, utile, facile ac possibile, Vasallus & dominus semper memoria revolvant *c. in epistola de forma fidelit. 2. F. 6.* ita ut nulla fraus, nec ullum malum ingenium inter eos interveniat *c. imperiales § fin. de probibit. feud. alienat. 2. F. 52.* Hoc Cupidinis telo erga *Feloniæ materiam* inflammatus, eam paulo prolixiori pertractatione expedire animus quidem erat, verum sub manibus ita excrevit, ut huic proposito inhærens non disputationem, sed integrum tractatum scripsissem. Quapropter ne rationem instituti excederem, hac vice dictam materiam

methodicè ſaltem delineare mihi cõmodius videbatur, ut exinde conjecturari liceat, quot centum aliæ ſpecies feloniæ, quæ in noſtro jure feudali non ſunt expreſſæ, ñec omnes unquam definiri poſſunt *c. Obertus. In quib. cauſ. feud. amitt. 2. F. 23.* inveniri & excogitari poſſint, ideoq; novas formas, quas natura adhuc quotidiè edere depro- perat, judici perſpecto ac ſolerti relinquere neceſſe erat. *c. prima autē § 2. circa fin Quæ fuit prima cauſ 2 F 24.* Ne autem in ordine noſtro absquè ordine progrediamur, principium facimus decens & amabile DEO *cum Imperatore in Nov. 6. præf.*

I. N. D. N. J. C.

Brevis ac methodica Feloniæ delineatio.

1. † Feloniæ vocabulum non tam à *græco* φήλωμα seu
φίλωπς, vel *latino* fallo, quam à Germanico vocab. Felen/ dedu-
2. ctum videtur † & procul dubio vel ſtrictè accipi poteſt pro
magna culpa, ob quam feudum ac proprietas amitti-
tur; vel in latiori ſenſu pro omni & qualibet culpa,
ſive ea feudum amittatur ſive retineatur *arg. c. ſi de feudo. vers.*
dno. comittente. Si de feudo defuncti 2. F. 26. & c. un. Qualit. dom.
3. *propr. feud. 2. F. 47.* † Illo modo definitur, quod ſit culpa
ſeu dolus Vaſalli ac Domini, *d c. prima autem § 2. vers præterea 2.*
4. *F. 24. d. c. imperiales § fin. 2. F. 52. c. un. Quib mod. feud. am. 1. F 17.* † ob
quem ille feudo, hic feudi proprietate privatur *d. §. domino com-*
5. *mittente & d. c. un. 2. F. 47.* † Et ſit vel committendo vel omit-
6. tendo: † *Committit Vaſallus* feloniam vel adverſus perſonas
7. vel occaſione rerum: † *Adverſus Perſonas* vel contra ipſam
domini perſonam, vel contra perſonas familiæ domini proxi-
8. mè conjunctas, vel planè extraneas: † Adverſus *ipſam do-*
mini perſonam Vaſallus committit feloniam vel circa ipſius
9. vitam, vel circa famam † Circa *Vitam*, dum ipſi necem vel
vene-

veneno, vel alio modo infert aut inferre laborat *d. c. in epistola*
2. F. 6. c. est & alia. De nova forma fidelit. 2. F. 7. d. c. prima
autem §. 2. vs. porro 2. F. 24. † aut insidias struit, vel eum assa- 10.
lit id est violenter aggreditur *d. vs. porrò c. quia vs. similiter.*
Quib. mod. feud. am. 1. F. 5. d. c. un. 1. F. 17. c. quidam § si volue-
rit. De capitaneo, qui curiam vendidit 2. F. 5. & c. si vasallus.
Quot sunt testes necess. 2. F. 57. † vel inimicis suas amicitias 11.
copulat *d. c. un. si vasallus* † *Circa famam,* sum domino gra- 12.
ves vel inhonestas injurias infert *d. vs. porro. 2. F. 4.* aut per ali-
um inferre laborat *arg. l. non solum 11. de injur. & famos. lib.*
† vel testimonium contra eum reddit, vel eum accusat *c. si ten-* 13.
autem § similiter De consuet. rect. feud. 2. F. 33. † vel ita defert, 14.
ut ex tali delatione ipsi grave honoris ac famæ dispendium im
mineat *d. c. prima autem vs. item si delator. 2. F. 24.* † *Adver-* 15.
sus familiæ conjunctas, sum dominum cucurbitat seu cum
uxore ejus concumbit *d. c. quis. vs. item si fidelis 1. F. 5. & c. san-*
cimus § fin. De feud. sine culp. non am. 1. F. 21. † vel cum ea 16.
concumbere se exercet *d. vs. item si fidelis & arg. l. 1. D. de Ex-*
traord. crimin. † vel ejus filiam, neptem ex filio, nuptam filio 17.
(nurum) & sororem quamdiu hæc in familia domini manet,
vitiat *d. vs. item si fidelis d. c. prima autem. vs. rursus 2. F. 24.*
† *Adversus extraneas,* dum fratrem suum aut quemcunq; 18.
alium, in quem parricidium committitur, interimit *d. c. prima*
autem § 2. vs. demq; sæpè † vel hominem h. e. convasallum 19.
suum tradit, ut in curia amplius stare nequeat *c. si quis. An*
ille, qui interfec. 2 F. 37. † vel crimen læsæ majestatis commit- 20.
tit *c. felicis 5. vs. si qua verò feuda De pœnis in sexto* † *Occasione* 21.
rerum vasallus committit feloniam, quatenus sunt vel feuda-
les vel non feudales : † *Circa feudales,* dum feudum aut 22.
feudi partem vel conditionem ex certa scientia inficiatur, eoq;
quod abnegaverit feudum, convincitur *d. c. si de feudo vers. va-*
sallus si feudum 2. F. 26. c. lex Corradi §. si fuerit ult. in fin. de lege
Corradi 2. F. 34. † vel grandem patrimonii jacturam facere 23.
molitur seu insigne detrimentum rei feudali infert *d. c. prima*
autem. §. 2. vs. præterea 2. F. 24. c. cum de re §. 1. vers. si verò. De in-

vestit de re alien. fact. 2. F. 8. & arg. c. Obertus, vs. do illa tamen.
24. In quib. caus. feud. am. 1. F. 23. † vel feudum absq; consensu domini scienter alienat c. si Clientulus pr. De feud. alienat. 1. F. 13. c. praeterea pr. Quid juris, si post alienat. feud. 2. F. 44. d. c. imperiales vs. hortatu 2. F. 52 c. domino pr. de controvs. inter domin. &
25. empt. 2. F. 42. † Circa nonfeudales, dum castrum vel alium locum, quem sciebat ad dominum pertinere, hostiliter invadit vel aliis dominum in eo oppugnantibus opem & consilium praestat arg. d. c. in epistola 2. F. 6. d. c. est & alia 2. F. 7. & d. c. si
26. Vasallus 2. F. 57. † vel vicum, in quo dominus est, per vim ag-
27. greditur d. c. prima autem §. 2. vs. porrò † vel secreta domini
28. sui revelat d. c. in epistola vs. cuum † Omittendo vasallus feloniae reus fit iterum vel respectu domini; vel ratione rerum, eorumq; quae in jure consistunt: † Respectu ipsius domini,
29. dum scit domino periculum grave imminere, & illud, cum possit, ipsi non indicat, vel ultro adjutorium suum non praebet d. c. si de feudo §. licet vasallus 2. F. 26. d. c est & alia 2. F. 7. d. c. prima
30. autem §. praeterea 2. F. 24. † vel dominum in praelio, pugna vel acie periclitantem dimittit seu deserit d. c. quia pr. 1. F. 5. d.
31. c. sancimus in fin. 2. F. 21. & d. c. prima autem §. 2. pr. † vel quando dominum carceri inclusum cognoscit, nec eum, cum possit,
32. liberat d. c. prima autem §. 2. vs. item si † vel aliud auxilium, quod domino praestare potest v. gr. alimenta pro facultate feu-
33. di ipsi denegat d. c. in epistola in fin. 2. F. 6. † vel domino petenti servire non est paratus d. §. licet vasallus. † Respectu re-
34. rum & circa jura domini, dum intra tempus lege definitum videl. annum & diem investituram petere sine justa causa ne-
35. gligit. d. c. prima autem in pr. 2. F. 24 † vel domino justitiam
36. facere recusat d. c. prima autem §. 2. vs illud tamen. † nec à domino vocatus post tertiam vocationem se judicio sistit c. domi-
37. nus. De milite vasallo, qui contum. est 2. F. 22. † vel requisitus ea servitia, quae pro feudo debet, domino praestare negligit, ipsique servire detrectat d. c. sancimus pr. d. c. prima a. §. 2. vs. Sed non est alia † Ob feloniam deniq;, per quam vasallus feudū
38. amittit, dominus, si eandem committat, proprietate feudi privatur

vatur d. c. ex facto 2. F. 47. & d. c. si de feudo §. domino committente 2. F. 26 † Feudum autem amissum, si felonia in dominum est commissa ad dominum, si in alios ad proximos agnatos pervenit *d. c. prima autem in fin. d. c. si de feudo §. si vasallus eu pam & c. vasalli si vasallus feudo priv. 2. F. 31.* † Proprietas verò sive dominus in vasallum sive in alios delinquat, indistincte ad vasallum transit *d. c. si de feudo §. domino committente.* 39 40

COROLLARIORUM

Decas duplex.

I.

Ex Jure Divino

1. R*Egis ab Israelitis petiti Jura in lib. 1. Samuel c. 8 vs. 11. descripta fuisse iniqua adeò dubitandum non est, etiamsi jura regni in singulari libro scripta Samuelem corā domino posuisse appareat ex subsequ. cap. 10. vs. 25.*

2 *Qui fit quod summus legislator filiabus Zelaphehad per Moysen respondeat, quod parentibus absq; filiis demortuis filiæ demum ad hereditatem admittantur, Num. 27. vs 8. An idcircò Jus divinum filias existentibus filiis à successione excludat? Neg.*

II.

Ex Jure Canonico

1. *Rem alienam etiam de Jure Canonico legari posse non obstat* c. 5. Extra de testamentis.

2. Com-

2. *Conditionem*, si te virgine n invenero *in sponsalibus planè non attendi argumento est* c. ult. Extra de Condit. appos. in desponsat & c.

III.

Ex Jure Civili Publico.

1. *Discrimen inter Comitia Electoralia* die Wahl Tage & *Collegialia, Collegialtage agnosco, licet id rejiciat* Melch. Goldast. in consultatione de officio Electoris Bohem. annexa libris de regn. Bohem. pag. m. 9.

2. *Confœderationes etiam civitates imperiales facere possunt, modo ad defensionem fiant.*

IV.

Ex Jure privato.

1. *Textus* in fin. tit. Inst. de literar. obligat. *exceptionem nonnumeratæ pecuniæ per cõstitutionem* in l. 14. C. de non numerat. pecun. *ultra biennii metas minimè extendi, magnam patitur limitationem.*

2 *Et in paganis quempiam pro parte testatum decedere posse innuit* l. 15. in fin. D. de Inoffic. testam.

V.

Ex Jure Feudali.

1. *An resignatio feudi* die Auffsagung der Lehn *idoperetur, ut vasallus nunquam ob alienationem feudi feudum amittat ? Neg. contra Practicos communiter.*

2. Utrum

2. *Utrum qui ante caducitatem feudi, eò quod investituram intra definitum tempus non petiit, à domino investituram denuo impetrat, feudo nihilominus cadere queat?* D.

VI.

Ex Jure Camerali.

1. *Non minus Camera ac ipsius Imperatoris jurisdictionem libelli vel supplicationis oblatione præveniri omnino evincit* Ordin. Cameral. part. 2. tit 35.

2. *Nullitates processus, modò de meritis causæ ex actis sufficienter constet, à jure Camerali meritò non attenduntur* in Ord. Cameral. part. 3. tit. 34. §. 1.

VII.

Ex Jure Saxonico.

1. *Reconventio à Jure Saxonico in omnibus sublata non est* per Const. Electoral. 7. part. 1. §. Dieweil aber vers. sondern es soll Kläger &c.

2. *Æquius & tutius facit judex, si creditoribus præsertim remotis subhastationem specialem notificet, etiamsi de eo nihil exprimat* constit. Elector. 32. p. 1.

VIII.

Ex Jure Consistoriali.

1. *Sponsa, si hanc ob causam, quod ante sponsalia cum altero fornicatus est, sponsum omninò nolit, ab eo separari potest.*

B 2. Utr-

2. Virgo casta, vi compressa an nihilominus sertum capiti imponere queat, an verò caput peplo tegat? neutrum simpliciter nego vel affirmo.

IX.
Ex Jure Statutario.

1. Statuto istius loci, in quo defunctus decedebat, heredes ejus in alio loco, ubi idem non viget, degentes minimè gaudent.

2. Statuta localia proprie & strictè loquendo non nisi subditos obligant.

X.
Ex Jure Collegiorum.

1. Non admittendum est, ut Opifices à suo Collegio & opificio, opilionum, molitorum vel etiam excoriatorum filios excludant.

2. Nec alicujus vigoris est pactum eorum, ne opus quod alteri perficiendum datum est, alter impleat, nec id quod unus confecit, alter reficiat.

DEO Gloriam, Patriæ emolumentum, Amicis salutem!

EST decus eximium leges novisse Latinas,
Sed magis est notas ritè docere pubem.
Qui Meurere decus, (teneris assuescere multum est)
Leges cognôsti, dissita terra probat.
Non hoc suffecit, scires, sed sciret & alter
Scire tuum rectè, candidus ardor erat.

Inton-

Intonsus radios largitur Apollo Dianæ;
Largitus cupidæ sic tua scita pubi.
Pro sudore tuo dat Justinianus honores,
Inauperator adest, genua flecte tua.
Non Nymphæ hic adsunt humiles, non candida Nais
Narcissum gestans. Sed Themis ipsa venit.
Ipsa venit princeps, æquato examine lances
Sustentans, solio consociata Jovi.
Non aurum, aut gemmas, sed utroq; potentius est quod
fert, frontem cupiens hoc decorare tuam.
Frontem sudando madidam bis-murice tinctâ
Ornatus mitrâ doctor honorus eris
Adsunt jam charites, sunt ter-tria corcula Phœbi
Optant; prosit honos, prosit & ille tuis.
Sis præco Themidos, sis servantissimus æqui.
Pone malis pœnas, jure levato bonos.

Clarissimo Dn. Doctorando, Amico suo per-
charo, ex animo gratulatur

Præses.

Clariss. & Pereximio Dn. ANDREÆ
Meurer, *J.U. Cand. dignissimo, Fautori & amico meo*
pl. dilecto.

CUm tibi sint gemini perspecta volumina juris,
Duplicis hinc juris præmia jure capis.
Sint gradus & socii consortia prospera lecti,
Nullo non faveant tempore fata, precor.

Honoris ergò f.

Christoph. Philip. Richter D. Com. Pal. Cæs.
Prof. P. & Facult. Jur. Senior.

Ergo

ERgo Tibi faciles promittunt, Chare, triumphos
& vegetum ingenium, & commoda dexteritas.
Serta parant Veneres. Consurge, Salana Virago,
aptatura decus purpureum capiti!

Clarissimo Domino Doctorando, festino
calamo gratulatur
Johannes Thomæ. J. U. D. & P.P.

QUidni virtutem merces sequeretur honori
Debita? quis vellet tantos perferre labores
Alcide dignos. Per tot discrimina rerum
Cur ivit Jason, quæsitum velleris aurum?
De virtute tua, magnum Themidos decus almæ,
Nil dicam, sileo Qui sis testatur aperte
Olhafius Gedani; cujus sub fronte virescit
Laurea justitiæ; tua dum tractanda juventæ
Scripta monet graviter. Multùm jactatus ab alto
Palladis ob laudes optatum velleris aurum
Consequeris tandem. Quid purpura, quid ve tiara
Splendens? sunt vellus. *Conspersôs* pulvere ludi
Præcalidis vitata rotis hos meta coronat,
Evehit ad superos, evectis palma Quiritum
Nobilis offertur. Sancto quod pulvere legum
Versatus fueris, Legis cape dona Latinæ,
Insertus Themidos mystjs, cum vertice sidus,
Sublimi feries, virtus post funera vivet!

Sic festinanti calamo Clarissimo viro juveni Andrea Meurer/ J U. Doctorando, quondam Præceptori suo honorando, Jenæ, gratulatur
Samuel Lückemann.

FINIS.

